

ข่าวพยากรณ์และเตือนภัยการระบาดของศัตรูพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด ประจำเดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ (ฉบับที่ ๑/๒)

โรคไหม้ของข้าว

ในช่วงนี้เกษตรกรที่ปลูกข้าวระวังโรคไหม้ข้าวระบาดเนื่องจากจะมีฝนตกทำให้มีความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศสูง ประกอบกับเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้พันธุ์อ่อนแอต่อโรคและใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวสูงกว่าคำแนะนำ ซึ่งสภาพดังกล่าวเหมาะสมต่อการเกิดโรคไหม้ในทุกระยะของข้าว สำนักงานเกษตรจังหวัดตราดขอแจ้งให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในจังหวัดตราดหมั่นสำรวจแปลงนาข้าวและเฝ้าระวังการระบาดของโรคไหม้ข้าว

สาเหตุ เชื้อรา *Pyricularia grisea* Sacc.

อาการของโรค

ระยะกล้า ใบมีแผล จุดสีน้ำตาลคล้ายรูปตา มีสีเทาอยู่ตรงกลางแผล ความกว้างของแผลประมาณ ๒-๕ มิลลิเมตร และความยาวประมาณ ๑๐-๑๕ มิลลิเมตร แผลสามารถขยายลุกลามและกระจายทั่วบริเวณใบ ถ้าโรครุนแรงกล้าข้าวจะแห้งพับตาย อาการคล้ายถูกไฟไหม้

ระยะแตกกอ อาการพบได้ที่ใบ ข้อต่อของใบ และข้อต่อของลำต้น ขนาดแผลจะใหญ่กว่าที่พบในระยะกล้า แผลลุกลามติดต่อกันได้ที่บริเวณข้อต่อ ใบจะมีลักษณะแผลซ้ำสีน้ำตาลดำ และมักหลุดจากกาบใบเสมอ

ระยะออกรวง (โรคเน่าคอรวง) ถ้าข้าวเพิ่งจะเริ่มให้รวง เมื่อถูกเชื้อราเข้าทำลาย เมล็ดจะลีบหมด แต่ถ้าเป็นโรคตอนรวงข้าวแก่ใกล้เก็บเกี่ยว จะปรากฏรอยแผลซ้ำสีน้ำตาลที่บริเวณคอรวง ทำให้เปราะหักง่าย รวงข้าวร่วงหล่นเสียหายมาก

อาการแผลจุดสีน้ำตาลคล้ายรูปตา

อาการแผลรูปตาตรงกลางมีสีเทา

อาการใบไหม้คล้ายน้ำร้อนลวก

โรคไหม้ระบาดในแปลงกล้า

อาการโรคไหม้ในระยะข้าวออกรวง (โรคเน่าคอรวง)

การแพร่ระบาด พบโรคในแปลงที่ต้นข้าวหนาแน่น ทำให้ยับยั้ง ถ้าใส่ปุ๋ยสูงและมีสภาพแห้งในตอนกลางวัน และขึ้นจัดในตอนกลางคืน น้ำค้างยาวนานถึงตอนสายราว ๙ โมง ถ้าอากาศค่อนข้างเย็น อุณหภูมิประมาณ ๒๒-๒๕ °C ลมแรงจะช่วยให้โรคแพร่กระจายได้ดี

การป้องกันกำจัด

๑. สำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอถ้าพบอาการของโรคใหม่ข้าวควรให้ปฏิบัติดังนี้

๑.๑ ใช้เชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลิส) ฉีดพ่นอัตราตามคำแนะนำในฉลาก

๑.๒ ใช้เชื้อเชื้อไตรโคเดอร์มาอัตรา ๑ กก./ น้ำ ๒๐๐ ลิตร ฉีดพ่น

๒. ถ้ามีความจำเป็นให้ใช้สารเคมีฉีดพ่นเฉพาะจุดที่พบการระบาดเพื่อควบคุมไม่ให้เชื้อราแพร่กระจายขยาย เป็นวงกว้างออกไปสำหรับสารเคมีที่ใช้ได้แก่

๑. อิติเฟนฟอส ๕๐ เปอร์เซ็นต์ อีซี อัตรา ๒๐-๒๕ ซีซี ผสมน้ำ ๒๐ ลิตร

๒. บลาสติซิดิน-เอส ๒ เปอร์เซ็นต์ อีซี อัตรา ๒๐-๒๕ ซีซี ผสมน้ำ ๒๐ ลิตร

๓. ไตรไซโคราโซล ๗๕ เปอร์เซ็นต์ ดับบลิวพี อัตรา ๑๐-๑๖ กรัม ผสมน้ำ ๒๐ลิตร

ควรพ่นในแปลงข้าวที่มีประวัติว่าเคยมีโรครบาดมาก่อน การใช้สารเคมีฉีดพ่นซ้ำกันหลายครั้ง เชื้อราจะต้านทานสารเคมีหรือดื้อยา ดังนั้นเพื่อป้องกันไม่ให้เชื้อต้านทานสารเคมีจึงควรเลือกใช้สารเคมีบางชนิดฉีดพ่นสลับกัน ทั้งนี้ในการใช้สารเคมีควรใช้ด้วยความระมัดระวังและคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตัวผู้ใช้และสภาพแวดล้อม

ในฤดูถัดไป

๑. ใช้พันธุ์ต้านทานต่อโรคใหม่ ได้แก่ สุพรรณบุรี ๑, สุพรรณบุรี ๒, สุพรรณบุรี ๖๐, สุพรรณบุรี ๙๐, ชัยนาท ๑, ปราจีนบุรี ๑, พลายงาม, คลองหลวง ๑, พิษณุโลก ๑

๒. ใช้เชื้อไตรโคเดอร์มาที่เจริญบนเมล็ดธัญพืช อัตรา ๑ กิโลกรัม /น้ำ ๒๐๐ ลิตร / เมล็ดข้าว ๕๐๐กก. ขยำเอาสปอร์ออก และคลุกเมล็ดข้าวนำไปแช่บ่มเตรียมปลูก

๓. หว่านเมล็ดพันธุ์ในอัตราที่เหมาะสม คือ ๑๕-๒๐ กิโลกรัม/ไร่ ไม่ควรหว่านข้าวหนาแน่นเกินไป เพราะจะทำให้ยับยั้ง เป็นตัวส่งเสริมให้เชื้อราแพร่กระจายและพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว ควรใช้ตามคำแนะนำของราชการ

๔. ลดปริมาณการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนลง ไม่ควรใส่ปุ๋ยไนโตรเจนสูงเกินไป ถ้าสูงถึง ๕๐ กิโลกรัม/ไร่ โรคใหม่จะพัฒนาอย่างรวดเร็ว

๕. เพิ่มปริมาณซิลิกาให้แก่ต้นข้าว เพื่อให้ต้านทานต่อโรค โดยใช้ปุ๋ยหมักและแคลเซียม

๖. นอกจากการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีการต่างๆ แล้ว อาจใช้สารเคมีคลุกเมล็ดพันธุ์ เช่น เบนโนมิลผสมกับไฮแรมหรือคาร์ซูก้าไมซิน คลุกเมล็ดก่อนปลูก หรือแช่เมล็ดในสารละลายเคมีนาน ๒๔ ชั่วโมงก่อนปลูก

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด
๔๖ ถ. ราษฎร์นิยม ต. บางพระ อ. เมืองตราด จ. ตราด
โทร. ๐๓๙-๕๑ ๑๐๐๘ โทรสาร ๐๓๙-๕๒๓๓๘๕
<http://www.trat.doae.go.th>
E-mail: trat@doae.go.th